Mary Ann Shaffer i Annie Barrows

La Societat literària i de pastís de pela de patata de Guernsey

CLUB DE LECTURA 37

16 de desembre de 2013

Vida

Mary Ann Shaffer Martinsburg, Virgínia Occidental,1934-2008. És una escriptora nord-americana que va compaginar el seu amor per la literatura amb el seu ofici de bibliotecària, llibretera i editora. Va escriure la novel·la epistolar ***La societat literària i de pastís de peles de patata de Guernsey*** als 70 anys, arran d'un viatge a l'illa de Guernsey, on va haver d'esperar moltes hores a l'aeroport a causa de la boira.

Aquest fet li va permetre llegir un llibre sobre l'ocupació per l'Alemanya nazi de les illes anglonormandes (única part del Regne Unit que la va patir). La seva neboda, Annie Barrows, va acabar la novel·la a causa del deteriorament de la salut de Mary Ann.

Aquesta obra és la primera i única de l'autora, presidenta d'un club de lectura, i que va morir abans de deixar enllestit el llibre. Annie Barrows va ser qui li va donar forma a la novel·la que ha arribat a les llibreries.

Va ser publicada el juliol de 2008 per l'editorial americana Random House, poc després de la seva mort. Va assolir ràpidament l'èxit internacional i va rebre el premi al millor llibre de The Washington Post del 2008. La traducció catalana va ser publicada el 2009 per Amsterdam.

Mary Ann Shaffer y su sobrina Annie Barrows

Fotografia de l'autora:
http://www.mizzenmast.fr/2010/01/le-cercle-litteraire-des-amateurs-depluchures-de-patates-mary-ann-shaffer-annie-barrows/

Llibre

1946, Londres. L'escriptora i columnista Juliet Ashton cerca un tema per a la seva
propera novel·la. Per mitjà de la carta d'un habitant de l'illa de Guernsey, entra en contacte amb els membres d'una curiosa societat literària nascuda durant l'ocupació nazi, i decideix desplaçar-se a l'illa per conèixer de primera mà els seus
singulars habitants i les seves vivències durant la guerra..
És una novel·la deliciosa i fresca, ambientada en els anys justament posteriors a l'acabament de la segona Guerra Mundial, en una illa anglesa del Canal de la Mànega, Guernsey. La història, narrada en forma epistolar, dóna una visió polièdrica de l'ocupació alemanya a les illes angleses (rebost de les tropes nazis). És precisament a través d'aquestes veus (cada un dels personatges que intervenen en la trama) que el lector pot fer-se una imatge global a partir d'una informació fragmentada, tot encaixant les peces d'un trencaclosques.
L'humor que traspua en els comentaris dels entranyables personatges que poblen aquesta història fa que en molts moments el lector no pugui contenir el somriure o la rialla. Una història commovedora.

Opinions

Si és veritat, com afirma la protagonista Juliet Ashton en aquesta novel·la, que "el 30% dels llibres que es venen, es compren per a regalar", *La Societat literària i el pastís de pell de patata de Guernsey* podria aspirar a convertir-se en un dels obsequis estrella del trimestre. A priori, aquesta òpera primera que l'editora, llibretera i bibliotecària nord-americana Mary Ann Shaffer (1934 - 2008) va assolir acabar, amb la col·laboració final de la seva neboda, Annie Barrows, abans de morir, té prometedors ingredients per a això: és una novel·la sobre el poder de la lectura en temps de crisi, recrea un període tan apassionant com el de l'ocupació nazi en les britàniques Illes Anglonormandes, combina mitjançant una efectiva estructura epistolar diversos misteris i un parell de romanços i posseeix una dotzena de suggeridors personatges, entre ells un criador de porcs hipersensible, un majordom alcohòlic que es fa passar per lord, una ridícula anciana moralista, un lloro anomenat Zenobia i fins a una mare soltera enviada a Ravensbrück per ajudar a un famolenc. I tot, a partir d'una idea brillant: l'intercanvi de cartes que l'escriptora Ashton, enfrontada a un bloqueig creatiu, inicia amb un suposat club de lectura, improvisat per uns veïns de la illa de Guernsey després de trencar, en plena Segona Guerra Mundial, el toc de queda per a menjar-se d'amagat l'últim porc que havien assolit furtar al saqueig germà.

Entreteixit amb sorprenent habilitat, l'encreuament de missives que vertebra el llibre és en si mateix un perfecte resum dels seus encerts i errors. Funciona sí, fins i tot sorprèn, diverteix i de vegades emociona, però admet poques relectures. D'igual manera que la versemblança de tan fascinant correspondència coixeja a l'analitzar la brillantor narrativa de grangers i jubilades, o a l'estudiar les dates d'enviament i recepció (24 hores en plena postguerra i amb un mar que creuar?), la celebrada allau de referents literaris que ofereix la novel·la, de Sèneca a Charles Lamb, Jane Austen, Oscar Wilde o les germanes Brönte, esdevé aviat un simple vernís que impedeix tota comparança entre aquesta obra i la joia de Helene Hanff titulada *84, Charing Cross Road*. Més propera d'emotives ficcions epistolars com *Adreça desconeguda* de Kressman Taylor, aquest primer i únic títol de Shaffer destaca per la successió d'històries que expliquen com van viure els habitants de Guernsey l'ocupació nazi i per la profunda complicitat que neix entre Ashton i els membres de la Societat, fins al punt de fer indistingible en la novel·la el fictici i el recreat.

L'obra arriba a amb això la seva velocitat de creuer, fonent la humanitat de la Societat, les ironies de la incisiva Ashton i les manques de qui ha de fer pastissos amb pell de patata en un digníssim best-seller: un d'aquests títols que el boca-orella ajuda a vendre, fins i tot en temps de crisi, si s'inclou el 30% que es compra per a regalar.

(R. Ruiz Garzón, a "El Periódico de Aragón", 24/01/2009)

Juliet Ashton es una joven periodista londinense en plena época de metamorfosis: durante la II Guerra Mundial ha estado escribiendo una columna semanal en tono de humor para levantar el ánimo de la población, pero con la publicación de *Izzy Bickerstaff va a la guerra*, compilación de dichos artículos, ha decidido poner punto y final a esa faceta y escribir algo "serio", aunque le está costando encontrar un tema en el que inspirarse. Un día recibe una llamativa carta de un desconocido llamado Dawsey Adams pidiéndole un favor: le explica que ha encontrado su dirección en el interior de un libro que antes le perteneció a ella y le pide que le facilite las señas de alguna librería en Londres para adquirir más libros de ese autor, ya que vive en Guernsey, una isla del Canal de La Mancha, y, tras la guerra, no ha quedado ningún establecimiento de este tipo. En esa misiva hace alusión a la ocupación alemana que sufrió dicho territorio y a algunas curiosas anécdotas que se dieron en torno a la Sociedad Literaria y el Pastel de Piel de Patata de Guernsey, lo que despierta una enorme curiosidad en Juliet que, no sólo le hace el favor a Dawsey, sino que inicia con él una fluida correspondencia que se extenderá al resto de miembros de la Sociedad. Este intercambio de cartas a varias bandas nos permitirá conocer la personalidad de diferentes miembros del club literario, acercarnos a las experiencias que atravesaron durante los años de ocupación y comprobar cómo el amor por los libros puede ayudar a sobrellevar incluso los momentos más duros de la vida.

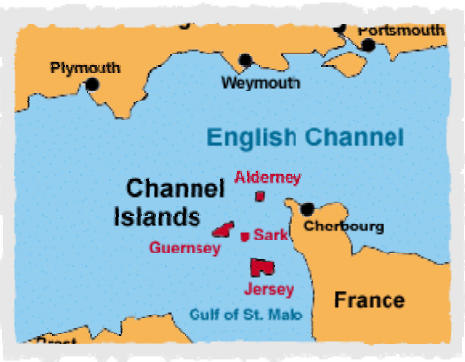

En esta obra aparecen numerosos personajes a los que podemos conocer gracias a las misivas que le envían a Juliet, y en las que vemos pedacitos de su carácter. Sería difícil mencionarlos a todos, puesto que no son pocos los actores que dan vida a esta trama, pero señalo sobre todos los demás a la protagonista, Juliet, una joven independiente, divertida e ingeniosa que cae bastante simpática gracias a su genuina personalidad en tiempos tan difíciles como la postguerra europea. Destaca también su editor y amigo Sydney, un muchacho que es para ella como un hermano mayor que la anima y apoya, y le hace ver cosas, tanto del trabajo como de su vida personal que a veces a ella se le escapan. De los personajes que habitan en Guernsey hay varios a resaltar: los miembros de la Sociedad son realmente extraordinarios y aportan un punto bastante optimista a la obra, pues, a pesar de haber vivido terribles experiencias durante la guerra, son gente humilde y, en general, alegre, que hace sentir a Juliet como una más de su grupo y, con ello, el lector también se siente acogido. Habría que señalar especialmente a Dawsey como vínculo entre Juliet y la Sociedad, un hombre solitario, tímido, pero de gran corazón, a Isola Pribby, una excéntrica mujer a los que algunos en la isla tachan de bruja y a Elizabeth McKenna, un personaje que no aparece físicamente en la obra pero que planea sobre toda la acción al ser una mujer excepcional que durante los años de la guerra ayudó a muchos de sus vecinos aún arriesgando su vida: su carácter vitalista y positivo conformó el pegamento que une a los integrantes de la Sociedad Literaria ante las duras y las maduras, haciendo de ellos una auténtica familia.

Esta es una novela epistolar, por lo que la conformación del libro es fragmentaria: las cartas suelen ser de uno o dos párrafos y raras veces superan las dos páginas. A veces se incluyen telegramas entre medio, con lo que con unas pocas palabras se alimenta la acción. A mi que me suelen gustar los libros divididos en capítulos no muy largos me parece que ésta es una estructura muy ágil, que contribuye a la fácil lectura del libro y mantiene muy bien el interés, al ir rotando el punto de vista de la acción de una manera bastante dinámica.

El lenguaje utilizado es coloquial, lo que redunda en la espontaneidad de las cartas y el tratamiento que se le da al tema de la ocupación alemana me ha parecido bastante acertado, pues, a pesar del drama vivido por todas esas personas no se pone el acento en la mera enumeración de horrores sufridos, sino que lo vivido se muestra con el dolor y la resignación de lo que ya pasó y

hay que tratar de superar para seguir viviendo. Gran parte de la obra destila un humor muy limpio que hace de ésta una novela tremendamente amable: a pesar de lo que he mencionado para mi el fondo del libro no es la guerra, ni siquiera el amor por la literatura: el tema central de la obra viene a ser el encontrarse a uno mismo saltándose lo establecido, descubriendo que muchas veces son las cosas más simples las que te hacen más feliz.

Tizire, dins: http://eladofriodemialmohada.blogspot.com.es

El llibre és molt recomanable per diferents factors. Primer, perquè és d'aquells llibres que quan vas per la pàgina 20 ja te n'adones que et farà llàstima acabar-ho i comences a assaborir-lo com un bon cafè. Segon, perquè parla del poder de l'art i la literatura per superar els entrebancs de la vida quotidiana, de la necessitat que tenim tots de crear-nos aquest petit raconet al qual necessitem fugir de tant en tant per sobreviure. I tercer, perquè fa un retrat captivador de com va ser l'ocupació d'aquesta illa, de com va viure Londres la guerra, i de com tots plegats intenten sobreposar-se i tornar a viure després d'aquest gran trauma.

Si m'hagués de quedar amb una única escena, seria aquesta:
Ha sortit el sol per primera vegada des de fa mesos, i si m'enfilo a la cadira i estiro el coll, veig com centelleja al riu. Evito mirar les piles de runa a l'altra banda de carrer i faig veure que Londres torna a ser bonic.

(A: http://zarita.blogspot.com.es)

BIBLIOTECA BAC DE RODA
C. d'en Bac de Roda, 1 bis.
08510. Roda de Ter.
Tel.: 938540077.
A/e:b.rodadeter.br@diba.cat
Web: www.rodadeter.cat/biblioteca
Facebook: www.facebook.com/BibliotecaBacdeRoda
Biblioteca Virtual: http://bibliotecavirtual.diba.cat

BIBLIOTECA
BAC DE RODA

© Biblioteca Bac de Roda, 2013

AJUNTAMENT DE RODA DE TER

Diputació
Barcelona